Update RJ: Verslagjaar 2020

Nieuwe en gewijzigde richtlijnen

Januari 2021

Deze publicatie is met de grootste zorgvuldigheid samengesteld op basis van de relevante wet- en regelgeving. Mazars aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden in deze publicatie en fouten die het gevolg kunnen zijn van het gebruik van deze publicatie.

mazars

Update RJ: Verslagjaar 2020

Nieuwe en gewijzigde richtlijnen

Grote, middelgrote en kleine rechtspersonen

Introductie

- In deze publicatie zijn de belangrijkste wijzigingen in de RJ-bundel voor verslagjaren die aanvangen op of na 1 januari 2020 opgenomen.
- Dit betreft wijzigingen in de jaareditie 2019 van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving voor middelgrote en grote rechtspersonen (RJ-bundel).
- Per onderwerp is aangegeven of een dergelijke wijziging ook is doorgevoerd in de RJk-bundel.
- Voor nieuwe richtlijnen geldt dat eerdere toepassing wordt aanbevolen op grond van RJ 100.206.

Update RJ: Verslagjaar 2020

RJ 122

Omrekening goodwill en ‘step-ups’ naar presentatievaluta

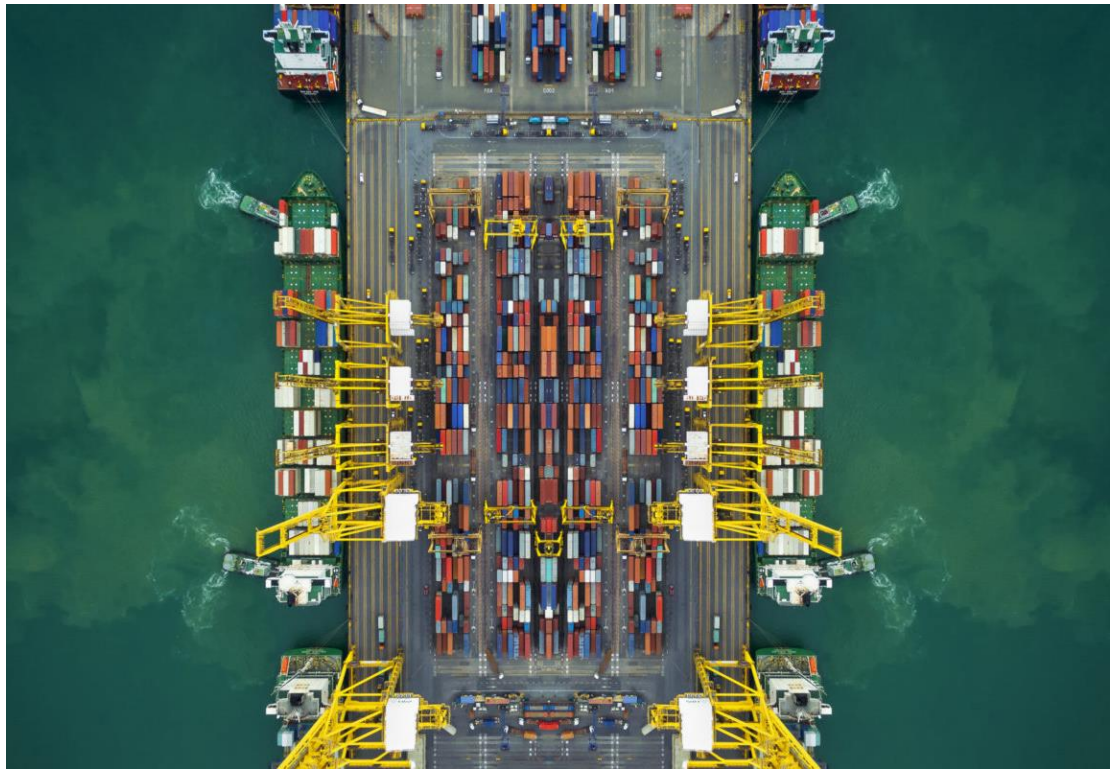

Onderdeel van de om te rekenen activa en passiva

De aanpassingen naar reële waarde van de boekwaarden van de identificeerbare activa en verplichtingen (‘step-ups’ bij overname) van de overgenomen bedrijfsuitoefening in het buitenland moeten verplicht worden omgerekend tegen de slotkoers.

Voorheen mochten deze step-ups worden omgrekend tegen de transactiekoers op het moment van de overname. Dat alternatief is vervallen.

Deze wijziging geldt niet voor goodwill. Goodwill mag nog steeds worden omgerekend tegen de slotkoers per balansdatum of tegen de transactiekoers op het moment van de overname.

Update RJ: Verslagjaar 2020

RJ 122

Omrekening winst-en-verliesrekening naar presentatievaluta

Tegen transactiekoers of gemiddelde koers

Middelgrote rechtspersonen moeten bij de omrekening van de winst-en-verliesrekening van een bedrijfsuitoefening in het buitenland de baten en lasten omrekenen tegen de transactiekoers (of de gemiddelde koers over een periode indien de koers niet aanzienlijk fluctueerde over die periode).

Voorheen mocht als alternatief omrekening plaatsvinden tegen de slotkoers. Dat alternatief is vervallen.

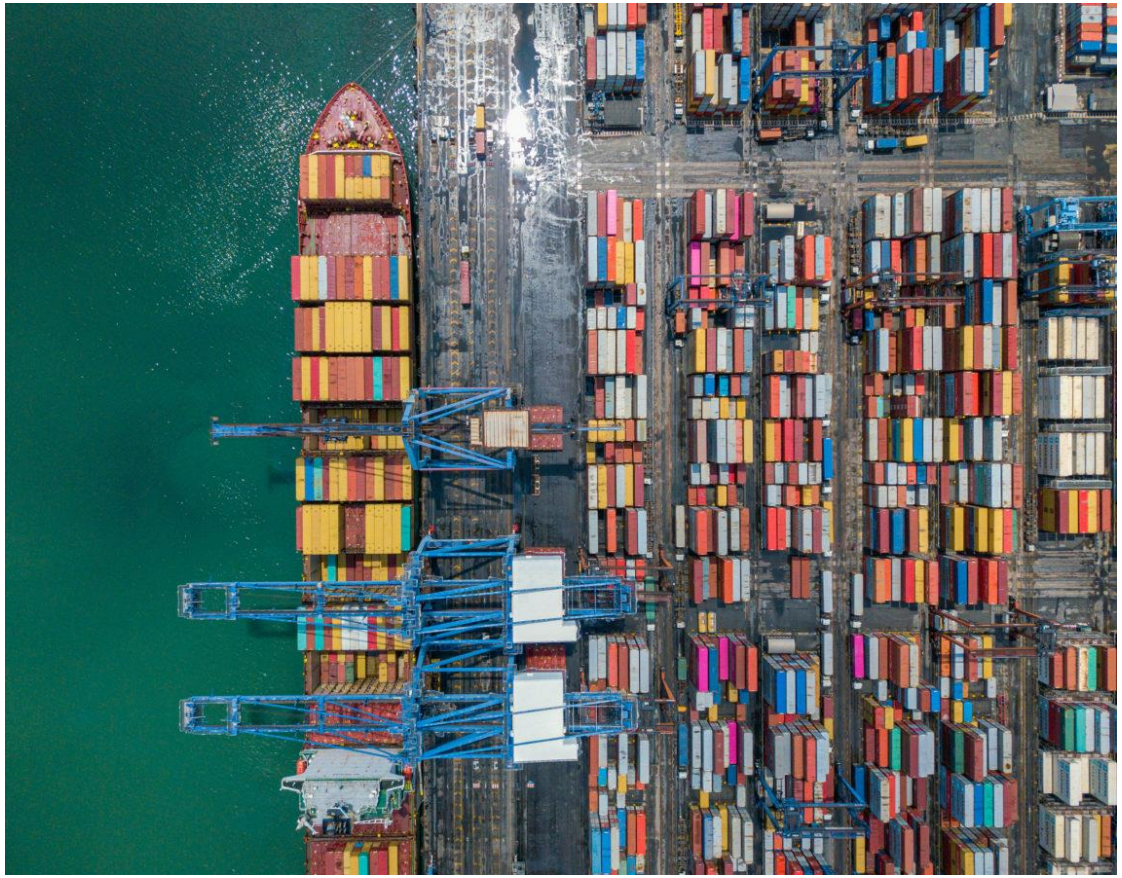

Update RJ: Verslagjaar 2020

RJ 122

Presentatie realisatie (wettelijke) reserve valuta-omrekeningsverschillen

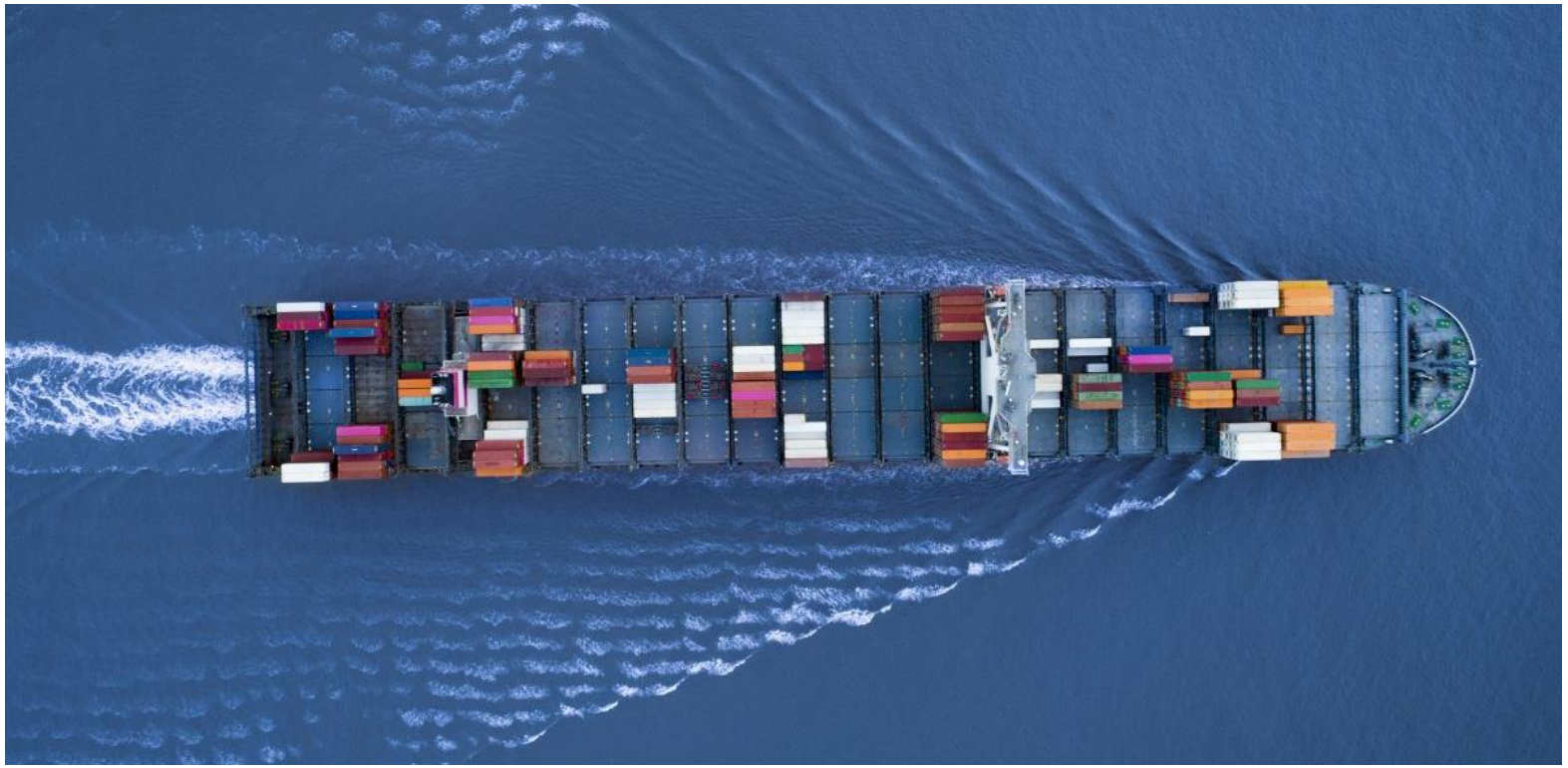

Vrijval van reserve via resultaat

Valuta-omrekeningsverschillen van een bedrijfsuitoefening in het buitenland moeten worden opgenomen in een (wettelijke) reserve omrekeningsverschillen.

Bij verkoop van die bedrijfsuitoefening wordt deze reserve gerealiseerd.

De vrijval van deze reserve dient bij realisatie in de winst-en-verliesrekening te worden verwerkt.

Voorheen kon de realisatie ook rechtstreeks in het eigen vermogen worden verwerkt. Dat alternatief is vervallen.

Update RJ: Verslagjaar 2020

RJ 240

Ook gewijzigd in RJk-bundel

Onderscheid eigen en vreemd vermogen in de enkelvoudige jaarrekening

Juridische vorm niet langer verplicht

- In de enkelvoudige jaarrekening is het nu toegestaan het onderscheid tussen eigen en vreemd vermogen te bepalen op grond van de economische realiteit van een financieel instrument (gelijk aan de classificatie zoals die geldt voor de geconsolideerde jaarrekening). Tot nu toe kon een rechtspersoon in de enkelvoudige jaarrekening slechts de juridische vorm van de financieringsinstrumenten weergeven. Dat wordt als te strikt gezien. Zeker in situaties dat een rechtspersoon geen geconsolideerde jaarrekening opstelt, maar uitsluitend een enkelvoudige jaarrekening. Door middel van deze wijziging wordt ook in de enkelvoudige jaarrekening de mogelijkheid geboden te kiezen voor classificatie op grond van de economische realiteit.
- De gekozen grondslag voor de classificatie moet worden toegelicht. Als een rechtspersoon de classificatie baseert op de juridische vorm, dient het totaal van de financiële instrumenten die als eigen vermogen zijn geclassificeerd, maar op grond van de economische realiteit als vreemd vermogen zouden classificeren, afzonderlijk binnen het eigen vermogen te worden gepresenteerd. Voor ieder hieronder begrepen instrument dienen de belangrijkste condities te worden vermeld.

Update RJ: Verslagjaar 2020

RJ 252

Waardering voorzieningen

Ook gewijzigd in RJk-bundel

Contante waarde tenzij tijdswaarde niet materieel

Indien het effect van de tijdswaarde van geld materieel is het verplicht om voorzieningen te waarderen tegen contante waarde. Dit geldt niet voor voorzieningen voor belastingen en de voorziening groot onderhoud. Die mogen worden gewaardeerd tegen nominale waarde of tegen contante waarde.

Of de tijdswaarde van geld materieel is, is afhankelijk van verschillende factoren, zoals de hoogte van de verplichting, de rentestand en de looptijd. Als de looptijd korter is dan een jaar dan hoeft in ieder geval niet tegen contante waarde gewaardeerd te worden.

De mutatie in de voorziening als gevolg van de rentetoevoeging moet in de winst-en-verliesrekening worden gepresenteerd als rentelast (en niet als dotatie aan de voorziening als onderdeel van de bedrijfskosten).

Voorheen mocht de mutatie in de voorziening als gevolg van de rentetoevoeging ook gepresenteerd worden als een dotatie aan de voorziening. Dat alternatief is vervallen.

Bepalen disconteringsvoet

De disconteringsvoet die gehanteerd wordt moet een disconteringsvoet vóór belastingen zijn die zowel de actuele marktrente per balansdatum als de specifieke risico’s van de verplichting weergeeft.

De disconteringvoet dient echter geen risico’s weer te geven waarmee bij het schatten van de toekomstige uitgaven al rekening is gehouden.

De marktrente per balansdatum van hoogwaardige ondernemingsobligaties is de meest geëigende invulling van de actuele marktrente.

Update RJ: Verslagjaar 2020

RJ 270 & RJ 221

Toepassing van IFRS 15 inzake opbrengsten

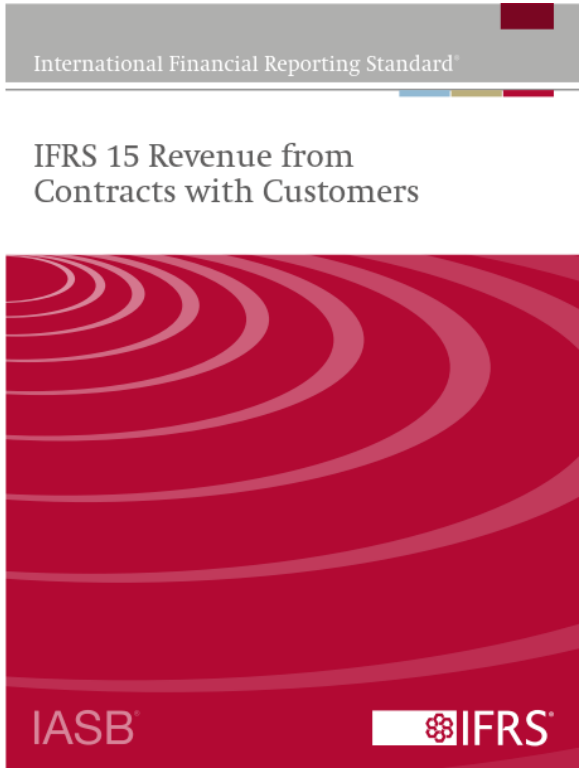

Integraal en consistent

Voor verslagjaren vanaf 2018 (dus met terugwerkende kracht) is het toegestaan (maar niet verplicht) om in jaarrekeningen die zijn opgesteld volgens de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, IFRS 15 ‘Revenue from Contracts with Customers’ zoals aanvaard door de Europese Unie toe te passen voor opbrengsten en gerelateerde kosten.

IFRS 15 moet dan wel integraal en consistent worden toegepast, inclusief de relevante toelichtingsvereisten.

Als van deze optie gebruik wordt gemaakt, komt de toepassing van IFRS 15 in de plaats van de toepassing van de bepalingen van RJ 270 met betrekking tot de verkoop van goederen en het verlenen van diensten en de bepalingen van RJ 221 met betrekking tot onderhanden projecten in opdracht van derden.

Update RJ: Verslagjaar 2020

RJ 272

Belastingen naar de winst

Ook gewijzigd in RJk-bundel

Onzekere belastingposities

Onzekere belastingposities zijn verschuldigde en/of te vorderen belastingen alsmede latente belastingen waarvan het onzeker is of de belastingautoriteiten zullen instemmen met (de voorgenomen wijze van indienen van) de fiscale aangifte. Een belastingautoriteit kan naast de belastingdienst ook een rechtbank zijn. Bepaald is om (latente) belastingvorderingen en -verplichtingen:

- te waarderen in overeenstemming met de fiscale aangifte indien het waarschijnlijk is (i.e. ‘more likely than not’) dat de fiscale autoriteiten met de aangifte zullen instemmen; of
- als dit laatste niet waarschijnlijk is, de waardering te baseren op de beste schatting van het afwijkende belastingbedrag ten opzichte van de fiscale aangifte.

Er wordt derhalve geen onderscheid gemaakt tussen het opnemen van onzekere vorderingen en onzekere verplichtingen. Bij de waardering moet verder als uitgangspunt worden genomen dat de fiscale autoriteiten over alle relevante informatie beschikken en dat toetsing van de onzekere belastingpositie door de fiscale autoriteiten zal plaatsvinden. Daarnaast moeten onzekere belastingposities worden toegelicht.

Update RJ: Verslagjaar 2020

RJ 272

Belastingen naar de winst

Ook gewijzigd in RJk-bundel

Saldering latente belastingen

De Raad voor de Jaarverslaggeving heeft verduidelijkt dat ten behoeve van gesaldeerde presentatie in de balans latenties niet simultaan afgewikkeld hoeven te worden, en dat verschillen in looptijden geen rol spelen.

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden gesaldeerd gepresenteerd indien en voor zover:

- de rechtspersoon beschikt over een deugdelijk juridisch instrument om acute belastingvorderingen te verrekenen met acute belastingverplichtingen voor zover deze betrekking hebben op hetzelfde boekjaar. Dat is bijvoorbeeld het geval bij een fiscale eenheid waarin te vorderen belasting van de ene rechtspersoon binnen de fiscale eenheid over een bepaald jaar wordt verrekend met de te betalen belasting van een andere rechtspersoon binnen de fiscale eenheid over datzelfde jaar; en
- de latenties betrekking hebben op belasting naar de winst geheven door dezelfde belastingautoriteit op dezelfde belastbare rechtspersoon of fiscale eenheid.

Update RJ: Verslagjaar 2020

RJ 272

Belastingen naar de winst

Toelichting

Middelgrote rechtspersonen hebben geen vrijstellingen meer van bepaalde toelichtingsvereisten.

Middelgrote rechtspersonen moeten nu net zoals grote rechtspersonen het effectieve belastingtarief en het toepasselijke (nominale) tarief vermelden, alsmede belangrijke afwijkingen daarin ten opzichte van voorgaand jaar.

Daarnaast geldt voor alle rechtspersonen dat het voortaan verplicht is om een cijfermatige aansluiting te geven tussen de effectieve belastingdruk en de toepasselijke nominale belastingdruk. Voorheen was dit slechts een aanbeveling.

Vereisten middelgrote rechtspersonen

Middelgrote rechtspersonen moeten vanaf verslagjaar 2020 de volgende gegevens over belastingen opnemen in de toelichting (RJ 272.7):

- de waarderingsmethode van belastinglatenties;
- het totaalbedrag aan belastingen dat rechtstreeks in het eigen vermogen is verwerkt;
- de belangrijkste componenten van de belastinglast of -bate (afzonderlijk per component);
- het effectieve belastingtarief en het toepasselijke belastingtarief;
- de relatie tussen de belastinglast of -bate volgens de winst-en-verliesrekening en het resultaat voor belastingen volgens één of beide van de volgende methoden:
  - een cijfermatige aansluiting van de belastinglast of -bate met het product van het resultaat voor belastingen en het toepasselijke belastingtarief. Hierbij moet tevens aangegeven worden hoe het toepasselijke tarief is berekend; en/of
  - een cijfermatige aansluiting tussen het gemiddelde effectieve belastingtarief en het toepasselijke belastingtarief. Ook hierbij moet aangegeven worden hoe het toepasselijke tarief is berekend.
- indien het effectieve of toepasselijke belastingtarief belangrijk afwijkt van dat over de voorafgaande verslagperiode, dient de afwijking te worden verklaard;
- bij waardering van latente belastingen tegen contante waarde vermelding van de nominale waarde van de latenties die in de verslagperiode zijn ontstaan en de nominale waarde van de op balansdatum resterende latenties;
- in welke mate latente belastingverplichtingen als langlopend moeten worden beschouwd;
- de bedragen en vervaldata van de verliezen die voor voorwaartse verliescompensatie in aanmerking komen en de bedragen van de tijdelijke verschillen, voor zover deze bedragen niet in de waardering van de latente belastingverplichtingen zijn verwerkt en evenmin als latente belastingvordering zijn geactiveerd; en
- niet in de balans opgenomen verplichtingen met betrekking tot onzekere belastingposities, bijvoorbeeld als gevolg van een dispuut met de fiscale autoriteiten.

Update RJ: Verslagjaar 2020

RJ 292

Leases

Leaseclassificatie

De criteria die moeten worden gehanteerd of een overeenkomst een lease bevat, zijn gewijzigd. De definitie van een lease is niet zozeer gewijzigd. Een overeenkomst bevat een lease indien deze in ruil voor een vergoeding aan de wederpartij (de leverancier) de zeggenschap gedurende de overeengekomen gebruiksperiode over het gebruik van een geïdentificeerd actief aan de rechtspersoon (de afnemer) verleent.

Met name is de wijze waarop de zeggenschap over het gebruik van een geïdentificeerd actief vastgesteld moet worden gewijzigd. Meer nadruk wordt gelegd op de feitelijke zeggenschap over het gebruik.

Met deze wijziging wordt gerealiseerd dat de invulling van de definitie van een lease aansluit op die onder IFRS 16 ‘Leases’. De vorige bepalingen waren gebaseerd op de inmiddels onder IFRS vervallen IFRIC 4 ‘Determining Whether an Arrangement Contains a Lease’.

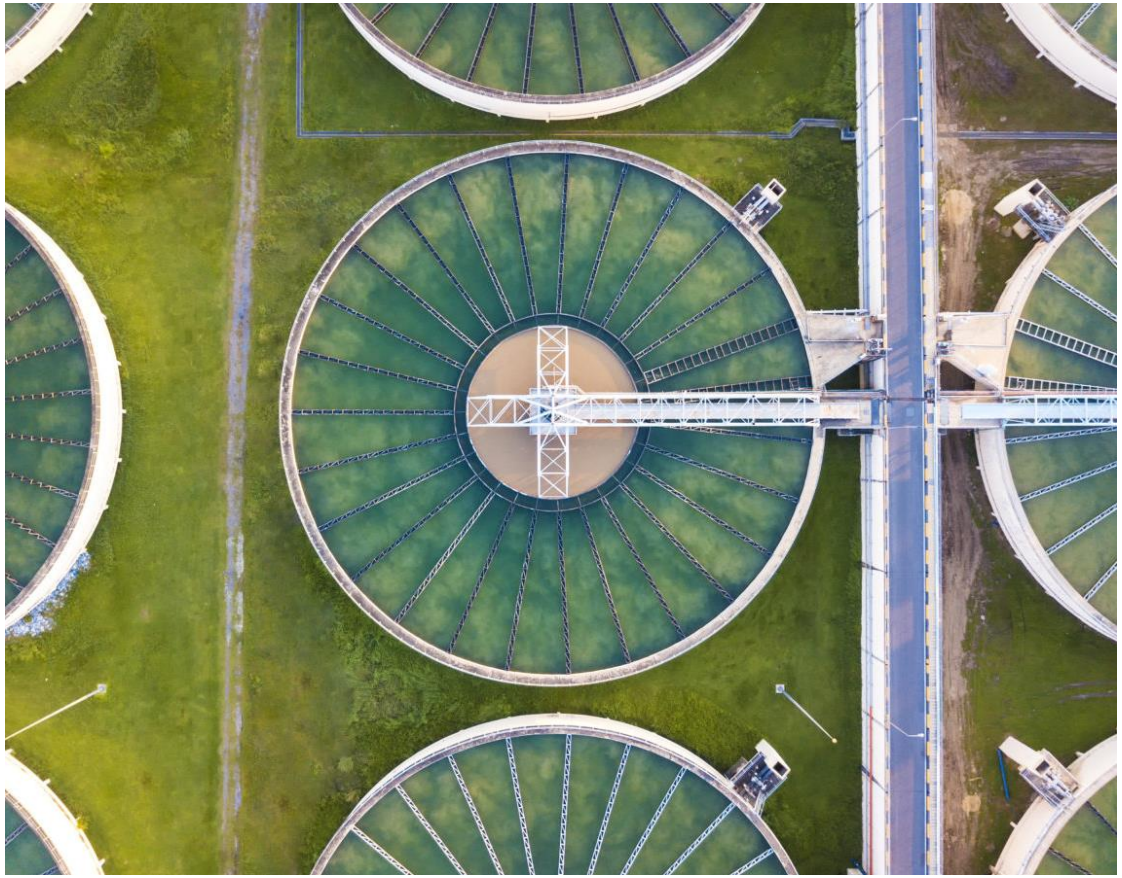

Update RJ: Verslagjaar 2020

RJ 292

Leases

Toelichtingen leaseovereenkomsten

Een expliciete doelstelling van het verstrekken van informatie over afgesloten leaseovereenkomsten is nu opgenomen. Die doelstelling is om, samen met de informatie opgenomen in de balans, de winst-en-verliesrekening en het kasstroomoverzicht, inzicht te verschaffen in het effect dat leases hebben op het vermogen, het resultaat en de kasstromen.

Zowel lessees als lessors moeten voor financiële en operationele leases, een algemene beschrijving geven van de belangrijkste bepalingen die zijn opgenomen in de leaseovereenkomsten.

Daarnaast is een belangrijk dat lessees voor zowel financiële als operationele leases een meer gedetailleerde looptijdanalyse geven van de toekomstige minimale leasebetalingen.

De nieuw vereiste informatie hoeft bij eerste toepassing niet te worden verstrekt met betrekking tot het vergelijkende verslagjaar.

Update RJ: Verslagjaar 2020

RJ 655

Zorginstellingen

Wijzigingen in de Regeling verslaggeving WTZi en de Regeling Jeugdwet

De aanpassingen in RJ 655 ‘Zorginstellingen’ vloeien grotendeels voort uit de eind 2018 doorgevoerde wijzigingen in de Regeling verslaggeving WTZi en de Regeling Jeugdwet.

De belangrijkste wijzigingen betreffen het onder de toepassing van RJ 655 brengen van (1) Regionale ambulancevoorzieningen met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid op grond van de Regeling verslaggeving WTZi, en (2) jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen waarop de Regeling Jeugdwet van toepassing is.

In Bijlage 2 bij RJ 655 is een tabel toegevoegd waarin wordt weergegeven welke alinea’s van RJ 655 van toepassing zijn op zorginstellingen, regionale ambulancevoorzieningen met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid, jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen.

Tevens zijn kleine aanpassingen aangebracht in de alinea’s 305 over de presentatie van de agioreserve, in alinea 308 over het afzonderlijk benoemen van statutaire reserves, in alinea 309a over de Reserve Aanvaardbare Kosten als bestemmingsfonds, en in alinea 407 inzake de toelichting over stand van zaken met betrekking tot macrobeheersinstrumenten.

Tevens is alinea 203, inzake financiële vaste activa waarvoor de zorginstelling vergoeding ontving op basis van de bekostigingssystematiek, vervallen omdat de vergoeding vanaf 2019 niet meer van toepassing is.

Update RJ: Verslagjaar 2020

RJ 660

Onderwijsinstellingen

Voorziening groot onderhoud

RJ 660 ‘Onderwijsinstellingen’ is aangepast naar aanleiding van ministeriële wijzigingen in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs (‘Rjo’).

De belangrijkste wijziging betreft de invoering van een tijdelijke regeling voor het vormen van de voorziening groot onderhoud voor de verslagjaren 2018, 2019 en 2020 (mede op grond van een besluit in oktober 2019).

De wijziging van de Rjo en de invoering van de tijdelijke regeling in RJ 660 komen voort uit de constatering dat bij veel onderwijsinstellingen naar voren is gekomen dat een andere interpretatie is gegeven aan het vormen van een voorziening groot onderhoud dan volgens RJ 212 ‘Materiele vaste activa’ is voorgeschreven.

De tijdelijke regeling, opgenomen als overgangsbepaling in RJ 660.601, staat in navolging van de Rjo onder voorwaarden toe om bij de verwerking van de voorziening voor groot onderhoud af te wijken van de bepalingen in RJ 212.451 en 452.

De tijdelijke regeling is niet van toepassing voor onderwijsinstellingen die de voorziening groot onderhoud reeds in 2017 in overeenstemming met RJ 212.451 en 452 bepalen.

DVA

Mazars

Watermanweg 80
3067 CG Rotterdam

www.mazars.nl

Mazars is een internationale geïntegreerde organisatie van professionals gespecialiseerd in audit, accountancy, tax en consultancy. Mazars is actief in meer dan 90 landen en heeft 40.400 professionals die klanten van iedere omvang van dienst zijn: 24.400 professionals binnen de geïntegreerde Mazars partnership, en16.000 professionals via de Mazars North America Alliance.

mazars